

Област Силистра

▶ Население (2016)	112 603
▶ Територия (кв.км)	2846,3
▶ Брой на населените места	118
▶ Дял на населението в градовете (%)	44,3

Общ преглед

Заплатите и доходите в областта нарастват през последните няколко години, но остават чувствително по-ниски от средните за страната. Показателите за пазара на труда в областта я поставят отново на последното място в страната. Инвестиционната активност в областта продължава да е сравнително слаба. Качеството на пътищата е относително високо. Усреднените размери на основните местни данъци и такси в общините от област Силистра са по-ниски от средните за страната. Работата на общинските администрации в областта се оценява ниско. Застаряването на населението в област Силистра е по-

бързо и по-изявено от общите процеси в страната. Резултатите от зрелостните изпити в областта се повишават през 2017 г., но остават значително по-ниски от средните за страната. Здравеопазването в областта страда от недостиг на лекари и ограничен капацитет на болниците. Силистра е сред областите със сравнително слаба натовареност на местните съдилища, ниска регистрирана престъпност и висока разкриваемост. Слабата урбанизация на областта обяснява изключително ниската свързаност на населението с канализация. Интензитетът на културния живот в област Силистра е сравнително слаб.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Слабо Незадоволително Средно Добро Много добро

Доходи и условия на живот

Пазар на труда

Инвестиции

Инфраструктура

Данъци и такси

Администрация

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Слабо Незадоволително Средно Добро Много добро

Демография

Образование

Здравеопазване

Сигурност и правосъдие

Околна среда

Култура

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ ●

Доходи и условия на живот ●●

БВП на глава от населението в областта нараства за трета поредна година през 2015 г., но ръстът му не е значителен предвид ниската база. През 2015 г. той остава над двойно по-нисък от този в страната – 5933 лв./човек при 12 339 лв./човек в страната.

Заплатите и доходите в областта също нарастват през последните няколко години, но остават чувствително по-ниски от средните за страната. През 2016 г. средногодишният доход в област Силистра достига 3922 лв./лице от домакинството при 5167 лв./лице за страната.

Относително ниските доходи са и причината делът на населението, живеещо с материални лишения в областта, да е по-висок от средния за страната, въпреки че разликата не е голяма през 2015 г. Делът на местното население, живеещо под националната линия на бедност, също е близък до средния за страната.

Пазар на труда ●

Показателите за пазара на труда в областта го поставят отново на последното място в страната.

Заетостта продължава да е изключително ниска, въпреки че през 2016 г. нараства с 3 пр.п. до 52,2%, изпреварвайки област Враца като областта с най-ниска заетост. За сравнение в страната заетостта достига 63,4%. След като безработицата в областта също се свива рязко (с 4,9 пр.п.), Силистра отстъпва първото място на област Шумен като областта с най-висока безработица през 2016 г. Въпреки това безработицата в област Силистра остава над два пъти по-голяма от средната – 16,9% при 7,7% за страната.

Едно от обясненията за високата безработица е изключително неблагоприятната образователна структура на населението. През 2016 г. сред хората на възраст 25–64 години в областта 19% са с висше образование (при 28% за страната), а 35% – с основно и по-ниско образование (при 18% за страната).

Инвестиции ●

Инвестиционната активност в областта продължава да е сравнително слаба, въпреки че през 2015 г. се наблюдава раздвижване на инвестициите. Разходите за придобиване на ДМА нарастват с над 50% спрямо 2014 г. до 2244 лв./човек от населението и се приближават до средните за страната нива от 2973 лв./човек. Силистра е областта с най-нисък приток на ЧПИ до момента, като през 2015 г. дори има отлив за втора поредна година. Към края на 2015 г. ЧПИ в областта са 256 евро/човек при 3250 евро/човек в страната.

Силистра изостава и по усвоени европейски средства. Към 30 юни 2017 г. изплатените суми по оперативни програми е

929 лв./човек при 1344 лв./човек за страната. В рамките на областта най-много средства усвоява община Силистра, а най-малко – община Дулово.

Инфраструктура ●●

Предвид разположението на област Силистра в периферията на страната гъстотата на пътната и железопътната мрежа е по-ниска от средната за страната. По-нисък е и делът на автомагистралите и първокласните пътища, но въпреки това качеството на пътищата остава високо. През 2016 г. делът на пътната настилка в добро състояние в областта е 53% при 42% за страната.

Делът на домакинствата с достъп до интернет и този на лицата, които са го използвали, остават значително под средните стойности за страната и през 2016 г.

Данъци и такси ●●●●

Усреднените местни данъци и такси в общините от област Силистра са по-ниски от средните за страната и през 2017 г. Особено значителна е разликата при размера на данъка за търговия на дребно. Дори в силистренските общини, в които този данък е най-висок – Тутракан и Дулово с по 12 лв./кв.м, той е по-нисък от средния за страната (близо 13 лв./кв.м).

През 2017 г. нито една от общините в област Силистра не е променяла ставките на основните си местни данъци и такси.

Администрация ●

Цялостната оценка за работата на местната администрация не е добра и областта се нарежда на предпоследно място в тази категория.

Самооценката на администрацията за развитието на електронното управление и услугите на „едно гише“ в общините от областта продължава да е по-ниска от средната за страната и през 2017 г. Прозрачността на работата на органите на местното самоуправление също е относително ниска, като най-слаби резултати през 2017 г. отново показват общините Дулово и Кайнарджа, а най-висок – община Алфатар.

Покритието на територията от кадастралната карта в областта също изостава. През 2016 г. покритието остава 16,2% при 22,5% за страната. Община Кайнарджа все още е с 0% покритие.

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ ●

Демография ●●●

Застаряването на населението в област Силистра е по-бързо и по-изявено от общите процеси в страната. През 2016 г. коефициентът на възрастова зависимост като отношение на населението на 65 и повече години към населението на 0–14 години достига 169,8% при 147,1% за страната. Причина за това е както ниската раждаемост, така и изселването от областта. През 2016 г. коефициентът на естествен прираст се увеличава, но остава по-нисък от средния за страната. Същевременно обаче през последните няколко години се наблюдава намаляване на коефициента на механичен прираст.

Силистра е сред областите с най-нисък дял на градското население (единствено в област Кърджали той е по-нисък) – 44,3% при 73,3% за страната. Двойно по-ниска от средната за страната е и гъстотата на населението в областта – 867 души/кв.км при 1548 души/кв.км за страната.

Образование ●●

През 2016 г. делът на записаните в училище деца в V–VIII клас в областта намалява и вече е по-нисък от средния за страната – 76,6% при 78,2% за страната. Дяловете на второгодниците и на отпадналите от основното и средното образование обаче продължават да са по-ниски от средните за страната.

Резултатите от зрелостните изпити в областта се повишават през 2017 г. и Силистра вече не е областта с най-ниски оценки. Средният успех от матурата по БЕЛ в област Силистра е 3,95 при 4,22 за страната. Близко двойно по-висок пък е делът на двойките в областта – 13,25% при 7,98% за страната.

Учителите в областта се увеличават, но също остават под средния за страната брой спрямо учениците. Броят на студентите в областта пък намалява в унисон с тенденциите в страната.

Здравеопазване ●

И през 2016 г. здравеопазването в областта страда от недостиг на медицински персонал и недостатъчен капацитет на болниците. Един общопрактикуващ лекар отговаря на 1964 души от населението (при един на 1611 души за страната), а един лекар специалист – на 751 души (при един на 530 души за страната). Леглата в местните МБАЛ се увеличават през 2016 г., но остават под средния брой за страната – 4,4 на 1000 души от населението в областта при 5,1 на 1000 души за страната.

Липсата на лекари и сравнително малката леглова база обясняват и по-ниския брой на преминалите за лечение болни в областта – 217 на 1000 души при 235 на 1000 души в страната.

Положителна тенденция се наблюдава при детската смъртност. През 2016 г. за втора поредна година коефициентът намалява и вече е под средния за страната.

Сигурност и правосъдие ●●●●

И през 2016 г. Силистра е сред областите със сравнително слаба натовареност на съдиите. Един наказателен съдия в окръжния съд разглежда средно по 6,2 дела на месец при 9,4 дела на месец средно за страната. Въпреки ниската натовареност обаче правораздаването в областта не се различава значително от средното за страната по бързина. В 3-месечен срок са приключили 91% от наказателните дела (при 89% за страната), а делът на висящите дела надхвърля 10% (при 8% за страната).

Силистра е сред областите със сравнително малко регистрирани престъпления и значително по-висока от средната разкриваемост и през 2016 г. Регистрираните престъпления срещу личността и собствеността са 9,1 на 1000 души от населението (при 12,6 на 1000 души за страната), а разкритите престъпления достигат 71% спрямо 48% за страната.

Околна среда ●

Показателите в тази категория поставят областта на последно място в страната. Слабата урбанизация на областта обяснява изключително ниската свързаност на населението с канализация. През 2015 г. 52,5% от местното население има достъп до обществена канализация (при 75,5% за страната), а 7,6% от населението е с канализация, свързана с пречиствателни станции за отпадъчни води (при 62,3% за страната).

Обемът на отпадъците в областта пък се увеличава през 2015 г. и изпреварва средните стойности за страната. Образованите битови отпадъци на човек от населението в област Силистра достигат 458 кг годишно при 422 кг за страната.

Силистра продължава да е сред областите с относително чист въздух – емисиите на въглероден диоксид в областта са над 20 пъти по-ниски от средните за страната спрямо територията.

Култура ●●

Интензитетът на културния живот в област Силистра е сравнително слаб. Изключение прави интересът към местните библиотеки, който отново се увеличава през 2016 г. и достига 1663 посещения на 1000 души от населението при 605 на 1000 души за страната.

Посещенията на музеите остават три пъти по-ниски – 219 на 1000 души в областта при 734 на 1000 души за страната. Най-голяма пък е разликата при посещаемостта на кината – 76 посещения на 1000 души в областта при 778 на 1000 души за страната.

Интересът към местните театри също е по-нисък – през 2016 г. са отчетени 225 посещения на 1000 души от населението на областта при 322 на 1000 души за страната.

Ключови показатели за област Силистра

Индикатори на икономическото развитие	2011	2012	2013	2014	2015	2016
БВП на глава от населението (лв., текущи цени)	5621	5410	5618	5852	5933	n.a.
Средногодишен доход на лице от домакинството (лв.)	2589	3337	3249	3289	3521	3922
Средна годишна брутна заплата на нает (лв.)	6059	6390	6880	7215	7494	n.a.
Относителен дял на бедните спрямо линията на бедност за страната (%)	18,7	17,8	20,2	19,8	20,4	n.a.
Коефициент на икономическа активност на населението на 15–64 години (%)	57,3	60,7	61,4	64,7	63,1	62,8
Коефициент на заетост на населението на 15–64 години (%)	50,1	50,9	48,2	50,0	49,2	52,2
Коефициент на безработица на населението на 15–64 години (%)	12,5	16,0	21,3	22,4	21,8	16,9
Дял на населението с висше образование на 25–64 години (%)	15,4	15,8	15,1	14,4	16,4	18,5
Брой на нефинансовите предприятия на 1000 души от населението	32	33	33	33	35	n.a.
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (лв./човек)	1259	1442	1511	1436	2244	n.a.
Чуждестранни преки инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване (евро/човек)	65	111	287	275	256	n.a.
Дял на домакинствата с достъп до интернет (%)	40,0	56,5	37,6	60,2	56,4	55,1
Дял на пътната настилка в добро състояние (%)	40,0	39,0	44,8	46,7	46,8	53,1
Покритие на кадастъра (%)	14,2	14,2	14,2	14,2	16,2	16,2

Индикатори на социалното развитие	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Коефициент на естествен прираст на населението (‰)	-7,7	-8,1	-6,8	-8,4	-9,0	-7,1
Коефициент на механичен прираст на населението (‰)	-2,0	-2,4	-3,2	-3,4	-3,5	-4,3
Среден успех от матурите по БЕЛ	4,27	4,13	4,13	4,15	3,88	3,80
Процент оценки на матурите по БЕЛ под „среден“ 3,00	4,52	5,14	3,96	3,55	8,97	13,93
Нетен коефициент на записване на населението в V–VIII клас (%)	81,6	81,5	80,1	78,7	78,7	76,6
Дял на здравноосигурените лица (%)	86,8	85,6	84,9	86,0	87,6	87,4
Преминали болни за лечение в МБАЛ на 1000 души от населението	165,0	181,5	202,4	204,8	208,6	217,4
Регистрирани престъпления срещу личността и собствеността на 1000 души	9,3	8,7	8,3	8,0	9,6	9,1
Разкрити престъпления срещу личността и собствеността от регистрираните през годината (%)	62,1	60,3	62,4	62,1	62,0	70,8
Дял на висшите наказателни дела (%)	7,7	7,8	6,4	12,4	5,4	10,8
Дял на населението с достъп до канализация, свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води (%)	0,6	0,6	0,6	6,2	7,6	n.a.
Емисии на въглероден диоксид в атмосферата (тонове вредни емисии/кв.км)	23,9	17,5	13,1	14,7	15,0	n.a.
Посещения в кината на 1000 души от населението	10	0	0	69	115	76
Посещения в театрите на 1000 души от населението	131	145	192	188	188	225